

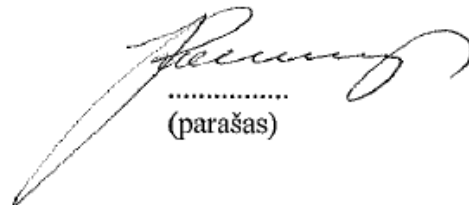
VILNIAUS UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto
Senato posėdyje
2013 m. kovo mėn. 21 d.

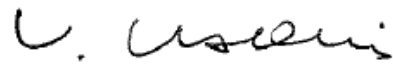
VAIKŲ LIGŲ IR VAIKŲ ALERGOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

LEP Vilniaus universiteto rektorius
prof. Jūras Banys

.....
(parašas)

Rezidentūros studijų programos
aprašo rengimo grupės vadovas
prof. Vytautas Usonis

.....
(parašas)

Vilnius, 2013 m. balandžio mėn. .... d.

VILNIAUS UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto
Senato posėdyje
2013 m. kovo mėn. 21 d.

VAIKŲ LIGŲ IR VAIKŲ ALERGOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA

LEP Vilniaus universiteto rektorius
prof. Juras Banys

.....
(parašas)

Rezidentūros studijų programos
aprašo rengimo grupės vadovas
prof. Vytautas Usonis

.....
(parašas)

Vilnius, 2013 m. balandžio mėn. .... d.

Vaikų ligų ir vaikų alergologijos
rezidentūros studijų programa

Santrumpos

Santrumpa	Pilnas pavadinimas
VAL	Vaikų alergologija
ES	Europos sąjunga
UEMS	Europos sąjungos medicinos specialistų sąjungos ir Europos pediatrijos akademijos (<i>European Union of Medical Specialists [Union Europeenne des Medecines Specialistes; UEMS], European Academy of Paediatrics</i>)
LR	Lietuvos respublika (-kos)
VU	Vilniaus universitetas
VU MF	Vilniaus universiteto Medicinos fakultetas
SAM	Sveikatos apsaugos ministerija
MN	Medicinos norma
VL-VUSK	Vaikų ligoninė, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos filialas
PC	Pediatrijos centras
VRC	Vaiko raidos centras
Neo-C	Neonatologijos centras
VPAC	Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras
VUL SK	Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos
RTIUL	Vilniaus Respublikinės tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinės ligoninės (RTIUL)
LSMU	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas
VMUL	Vilniaus miesto universitetinė ligoninė
KP	Vaikų ligoninės konsultacinė poliklinika

Rezidentūros studijų programos duomenys

Rezidentūros studijų programa	vaikų ligos ir vaikų alergologija
Studijų sritis	biomedicinos mokslai
Studijų kryptis	<i>medicina</i>
Studijų rūšis	rezidentūra
Studijų trukmė (metais)	5 (54 mėn)
Programos apimtis kreditais	216
Būtina stojančiojo kvalifikacija	medicinos gydytojas
Suteikiama profesinė kvalifikacija	Vaikų ligų gydytojas ir vaikų alergologas

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai

Studijų programos tikslas – laipsnio nesuteikiančios universitetinės medicinos krypties studijos, skirtos paruošti specialistą – vaikų ligų gydytoją ir vaikų alergologą, galintį teikti kvalifikuotas antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

1 lentelė. Vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūros studijų programos tikslų, numatomų studijų rezultatų ir studijų dalykų (modulių) sąsajos

Programos tikslai	Numatomi studijų rezultatai	Studijų dalykai (moduliai)
Profesinės veiklos nuostatos	Gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių išipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais.	Stacionarinė vaikų alergologija Ambulatorinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai Klinikinė imunologija Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
Profesinė elgsena	Gebės įvertinti savo kompetencijos ribas ir, jei reikia, kreiptis pagalbos, gebės veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais ir kitų mokslų ekspertais; gebės organizuoti ir planuoti.	Stacionarinė vaikų alergologija Ambulatorinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai
Profesinės patirties sklaida	Gebės analizuoti ir apibendrinti, mokyti tolesnių studijų metu, savarankiškai ir visą gyvenimą, gebės taikyti teorines žinias praktikoje, gebės mokyti kitus.	Stacionarinė vaikų alergologija
Profesinė erudicija	Gebės suvokti aplinkos įvairovę ir daugiakultūriškumą, suprasti ir atsižvelgti į kitų kultūrų papročius, dirbti tarptautinėje aplinkoje ir bendrauti kitomis užsienio kalbomis, gebės siekti bendrųjų ne medicinos mokslų srities	Stacionarinė vaikų alergologija

Paciento konsultavimas	žinių. Gebės efektyviai, dalykiškai ir kvalifikuotai konsultuoti alergiškus pacientus, atsižvelgdamas į jų poreikius.	Stacionarinė vaikų alergologija Ambulatorinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas	Gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti alerginių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).	Stacionarinė vaikų alergologija Ambulatorinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai Klinikinė imunologija Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
Gydymo paskyrimas	Gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą.	Stacionarinė vaikų alergologija Ambulatorinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai Klinikinė imunologija Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
Veiksmingas bendravimas medicinos praktikoje	Gebės aiškiai, jautriai ir efektyviai bendrauti su alergiškais pacientais, paciento tėvais (artimaisiais) ir kolegomis, atsižvelgiant į vaikų alerginių ligų ypatumus bei dokumentus, apibrėžiančius pacientų teises.	Ambulatorinė vaikų alergologija
Psichologinių ir socialinių paciento ligos aspektų įvertinimas	Gebės įvertinti psichologinius, socialinius veiksnius ir jų įtaką ligos pasireiškimui, gebės išsiaiškinti galimą stresą, susijusį su liga, aplinkos veiksnių poveikį.	Ambulatorinė vaikų alergologija

Įrodymais pagrįstos medicinos principų, gebėjimų ir žinių pritaikymas	Gebės taikyti moksliskai pagrįstus įrodymus praktikoje, susirasti reikiamą medicinos literatūrą ir kritiškai ją įvertinti.	Stacionarinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
Gebėjimas taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje ir tyrimuose	Gebės praktikoje taikyti moksliskai pagrįstus įrodymus, susirasti atitinkamą literatūrą, kritiškai įvertinti medicinos literatūros duomenis; gebės taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje ir moksliniuose tyrimuose.	Stacionarinė vaikų alergologija
Biomedicinos mokslų pasiekimų taikymas	Gebės taikyti medicinos praktikoje biomedicinos mokslų principus, metodus ir žinias.	Stacionarinė vaikų alergologija
Veiksmingas informacijos ir informacinių technologijų naudojimas medicinos praktikoje	Gebės tinkamai laikyti ir saugoti visą medicininę dokumentaciją, naudotis kompiuteriu ir ieškoti informacijos šaltinių, saugoti ir atnaujinti informaciją.	Stacionarinė vaikų alergologija Vaikų pulmonologijos pagrindai
Etinių ir teisinių principų taikymas medicinos praktikoje	Gebės išlaikyti konfidencialumą ir taikyti etinius principus klinikinėje praktikoje, pildyti informuoto asmens sutikimo formas, laikytis ir taikyti nacionalinius ir Europos teisės aktus klinikinėje praktikoje.	Stacionarinė vaikų alergologija Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
Sveikos gyvensenos propagavimas, visuomenės sveikatos klausimų sprendimas ir veiksmingas darbas sveikatos apsaugos sistemoje	Gebės pacientui suteikti priežiūrą, kuri sumažina jo pažeidimo riziką; gebės taikyti apsaugos priemones, užkertančias kelią plisti infekcijoms; gebės užsiimti medicinos praktika pagal galiojantį profesijos reglamentavimą ir sertifikavimą; užimti aiškia visuomeninę poziciją	Ambulatorinė vaikų alergologija

	gerindamas asmens ir visuomenės sveikatą.	
--	---	--

Teisės aktų, nustatančių reikalavimus įgyjamai vaikų ligų gydytojo ir vaikų alergologo kvalifikacijai, sąrašas

Vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūros programa parengta atsižvelgiant į šiuos dokumentus:

- Vaiko teisių konvencija (Priimta 1989.11.20 JT Generalinės Asamblėjos 44/25 rezoliucija. LT prisijungė 1992.01.05, LR Seimas ratifikavo 1995.07.03)
- Europos tarybos ir Europos parlamento direktyvos 93/16/EEB ir 2001/19/EB;
- Europos medicinos specialistų rengimo teisinius aktus (*Charter on training of medical specialists in the European community; Charter adopted by the Management Council of the UEMS, October 1993, <http://www.uems.net/uploadedfiles/176.pdf>*); *Charter on training in pediatric allergology approved by the UEMS Section on Paediatrics (CESP), October 1999, the European training Syllabus in pediatric allergology approved by the European Board of Pediatrics of the Educational and Training Committee-Paediatric Allergology (ETC-PA), April 2003*
- LR Medicinos praktikos mokslo įstatymas (1996.09.25 Nr.I-1555);
- LR Aukštojo mokslo įstatymas (2000.03.21 Nr.VIII-1586);
- LR Vyriausybės 2003.10.31 nutarimas Nr.1539 dėl gydytojų rengimo;
- LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymas dėl nuosekliųjų studijų programų nuostatų patvirtinimo (2000 m. spalio 26 d. Nr 1326, Vilnius);
- LR Švietimo ir mokslo ministro ir LR Sveikatos apsaugos ministro 2004.06.17 įsakymas Nr. ISAK-969/V-445, Dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl medicinos normos MN 66:1999, gydytojas pediatras, teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė (1999 m. 02 26 d. Nr.96, Vilnius);
- Vilniaus universiteto statutas.
- Vilniaus universiteto medicinos ir odontologijos rezidentūros reglamentas (patvirtintas VU Senato posėdyje 2004 m.)
- Lietuvos studijų kokybės vertinimo centro pateiktus metodinius patarimus (Rezidentūros studijų programos aprašas, Vilnius, 2005).
- Europos Pediatrijos akademijos tinklalapis <http://www.eapaediatrics.eu/>

Programos poreikis

Vaikų gydytojai atsakingi už sveikų vaikų auginimą, vaikystės ligų profilaktiką, sveikos gyvensenos pagrindų formavimą, ankstyvą įgimtų bei kitų ligų diagnostiką, dažniausių vaikų ligų gydymą bei profilaktiką, įskaitant tik vaikų amžiui būdingą visuotinę imunoprofilaktiką. Vaikų gydytojas daugiau ar mažiau dirba su kiekvienu Lietuvos vaiku, kiekviena šeima. Kvalifikacinius reikalavimus vaikų gydytojams apibrėžia tiek bendrieji dokumentai (pvz. Vaiko teisių konvencija, kiti vaikų teises apibrėžiantys dokumentai), tiek aukščiau paminėti ES ir LR norminiai dokumentai, tiek praktinio darbo ypatumai bei poreikiai.

Vaikų rezidentūros programa yra pagrindinė ir bazinė vaikų sveikatą užtikrinančių specialistų rengimo programa. Savo apimtimi bei trukme ši programa turi atitikti bent minimalius ES reikalavimus.

Greta bazinių vaikų gydytojui reikiamų žinių ir įgūdžių, vaikų ligų ir vaikų alerginių ligų rezidentūros metu rezidentas įgyja teorinių žinių ir praktinių gebėjimų, reikalingų kvalifikuotam vaikų alergologui teikti pagalbą vaikui pagal galiojančius šios specialybės ES ir LR reikalavimus. Ši VAL rezidentūros programa parengta vadovaujantis ES tipine VAL specialistų rengimo programa.

Savarankiškumo statusą vaikų alergologija privalo turėti dėl žymaus vaikų sergamumo alerginėmis ligomis padidėjimo. Per 30% vaikų yra alergiški. Prognozuojamas alerginių ligų augimas ir ateityje. Šiuo metu atliekamų tarptautinių vaikų alergijos paplitimo tyrimų programų duomenys rodo, kad pasaulyje bronchų astma serga 8-10%, alerginėmis odos ligomis 8-15%, alerginiu rinitu apie 10% vaikų. Lietuvoje sergančių alerginėmis ligomis vaikų taip pat daugėja. Kauno MU Vaikų ligų klinikoje atliktų tyrimų duomenimis, bronchų astma serga 0,7-2,1%, alerginėmis odos ligomis 6,0-8,8%, alerginiu rinitu 3,6-5,4% vaikų. Daugelis vaikų kenčia dėl kelių alerginių ligų, o alerginių ligų simptomai yra kur kas dažnesni negu diagnozuota alerginė liga. VU MF Pediatrijos centre atliktų tyrimų duomenimis, alerginėmis ligomis serga 13,6% vaikų, bronchų astma – 2%, alerginėmis odos ligomis – 9,2%. Per pastaruosius 10 metų žymiai pagerėjo vaikų alerginių ligų diagnostika ir gydymo kokybė. Alerginėmis ligomis sergančių vaikų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos pagerinimo klausimus ir toliau privalo spręsti vaikų alergologai.

Vaikų alergologijos subspecialybė ir pareigybė esti daugelyje Europos šalių. Vaikų alergologo specialybė ir pareigybė buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos SAM 1991 m. 1996-1998 metais pagal VU MF Taryboje patvirtintą vaikų alergologijos rezidentūros programą VU MF Vaikų ligų klinikoje buvo parengti 7 vaikų alergologai. Nuo 1998 m. vaikų alergologams buvo suteikiamas vaikų alergologo sertifikatas. Deja, vėliau ši subspecialybė buvo panaikinta. Šiuo metu Lietuvoje nėra naujai rengiamų specialistų – vaikų alergologų. Esama būklė prieštarauja Vaiko teisių konvencijai ir pažeidžia vaikų teisę į kvalifikuotą medicinos pagalbą.

Vadovaujantis ES rekomendacijomis, užbaigę vaikų alerginių ligų podiplominio mokymo kursą Europos VAL specialistai turėtų įgauti platų spektrą praktinių klinikinių įgūdžių, apimančių ūminių ir lėtinių alerginių ligų diagnostiką, gydymą bei profilaktiką, būti kompetetingais specialybės apibrėžtoje srityje teikti tretinio lygio sveikatos priežiūrą tiek ligoninės, tiek ambulatorinės sveikatos priežiūros grandies lygiuose. Specialistai išmoksta rutininių bei specifinių diagnostikos metodų interpretavimo, išmoksta atlikti specifinius laboratorinius testus. Tikimasi, kad VAL specialistai bus susipažinę su mokslinių tyrimų metodologija, etikos aspektais. Specialistas turi būti pasirengęs darbo kokybės analizei, naujų ligų diagnostikos ir gydymo metodų paieškai. Besimokantys VAL specialistai turėtų įgyti ir VAL dėstymo įgūdžių. Šie principai turi būti įgyvendinami ir Lietuvoje. Tai būtina tam, kad vaikams būtų suteikiama kvalifikuota pagalba, o specialistų darbo sritys bei pačios specialybės būtų harmonizuotos pagal ES standartus.

Programos sandara

Bendrieji reikalavimai

- Dėmesys pacientui. Rezidentai turi išmokti suprasti specialiuosius vaiko poreikius, išmokti bendravimo su vaikais ir jų šeima. Ypatingas dėmesys būtinas bendraujant su paaugliais.
- Profesinis bendravimas (vaiko pasitikėjimas sveikatos paslaugų teikėjais). Rezidentai turi išmokti bendravimo su vaikais, tėvais ar globėjais, surinkti ligos anamnezę, bendrauti vaikui suprantama kalba ir ištirti vaiką.
- Bendravimas, esant ypatingoms aplinkybėms. Rezidentai turi išmokti bendrauti su pacientu, tėvais ar globėjais, esant ypatingoms situacijoms: pirmą kartą diagnozavus apsigimimus, negalią ar piktybinius auglius, esant emocinėms ar psichikos problemoms, sergant nepagydomomis

ligomis, esant gyvybei grėsmingoms būklėms, terminalinėms ligų stadijoms, prievartos prieš vaiką atvejais.

- Kitų kultūrų supratimas. Rezidentai turi išmokti nediskriminuojančio požiūrio bendraujant su kitų etninių ar socialinių grupių tėvais ar globėjais.
- Vaiko teisių žinojimas. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais vaiko teisių nacionaliniais ir tarptautiniais dokumentais (Vaiko teisių konvencija ir kitais).
- Etiniai principai. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais mokslinių tyrimų etikos principais, Helsinkio deklaracija, etikos komitetų veikla, gyvybę palaikančių procedūrų, organų transplantacijos ir genetinės inžinerijos ir kitos medicininės veiklos etiniais aspektais.
- Profesinio diskretiškumo ir konfidencialumo klausimai
- Dėmesys kolegoms
- Ryšių su kolegomis, medicinos personalu ligoninėje ir visuomenėje nustatymas ir palaikymas. Profesinės atsakomybės aptariant kolegų veiksmus ugdymas.
- Savikritiškumas. Mokyti įvertinti savo kompetencijos ribas, mokyti siekti patarimo bei pagalbos, suklydus – priimti kritiką, atstatyti tiesą.
- Mokymas suformuluoti problemą. Rezidentas turi išmokti aiškiai ir suprantamai pristatyti medicininės problemas.
- Raštvedyba, dokumentų tvarkymas. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais medicininių dokumentų tvarkymo reikalavimais, išmokti tinkamai pildyti ligos istoriją, kitus medicininius dokumentus, išmokti naudotis elektroninėmis sveikatos apsaugos sistemomis.
- Medicinos teisė. Rezidentas turi susipažinti su pagrindiniais veiklą reglamentuojančiais teisiniais (norminiais) dokumentais.
- Informacijos pateikimas. Rezidentas turi išmokti teikti medicininę informaciją, nustatyti savo kompetencijos teikti šią informaciją ribas, atsižvelgiant į pacientų teisių bei kitus reikalavimus.
- Kritiškas medicinos literatūros skaitymas. Rezidentas turi išmokti kritiškai skaityti medicininę literatūrą, išmokti vertinti informacijos šaltinių patikimumą.

Vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūros programos studijų planas

Vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūros trukmė – penkeri metai (54 darbo mėnesiai, atskaičius atostogas ir 216 studijų kreditų). Ketveri metai skiriami bendrosios pediatrijos studijoms, penktieji – vaikų alergologijos studijoms. Kiekvienais metais numatyti įvairių būtinų studijų ciklai, kurių trukmė svyruoja nuo 1 mėnesio iki 7 mėnesių (nuo 4 iki 28 kreditų). Kiekvieno ciklo metu, kartu su specialiaisiais vaikų ligų diagnostikos, gydymo ir profilaktikos klausimais, nagrinėjami ir bendrieji vaikų priežiūros, bendravimo su šeima klausimai. Trumpi ciklai (pvz.: vaikų chirurgija ar otorinolaringologija) yra daugiau pažintiniai. Jų metu rezidentas privalo išmokti šių specialybių bendrybes ir mokėti suteikti skubią pirminę pagalbą. Priede (P1) pridedamos dalyko arba ciklo programos.

Vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūros suvestinis planas*

Programos modulis	Ciklo kodas	Trukmė	Kreditai	Vieta
Vaikų ligų studijos				
Ambulatorinė pediatrija	BP-Pol	2 mėn	8	Vilniaus m. Centro poliklinika
Vaikų alergologija	BP-Alr	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Vaikų chirurgija	BP-Chr	1 mėn	4	VL-VUSK
Vaikų endokrinologija	BP-End	1 mėn	4	VL-VUSK PC

Vaikų gastroenterologija, hepatologija ir mityba	BP-Gen	3 mėn	12	VL-VUSK PC
Vaikų infekcinės ligos	BP-Inf	4 mėn	16	VL-VUSK PC
Vaikų intensyvioji terapija	BP-Int	4 mėn	16	VL-VUSK PC
Vaikų kardiologija	BP-Kar	2 mėn	8	VMUL, VL-VUSK PC
Įgimtos širdies ydos	BP-Įši	1 mėn.	4	VUSK
Vaikų nefrologija	BP-Nef	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Neonatologija	BP-Neo	3 mėn	12	VMUL ir VL-VUSK Neo-C
Vaikų neurologija	BP-Neu	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Vaikų onkohematologija	BP-Onh	3 mėn	12	VL-VUSK PC
Vaikų ir paauglių psichiatrija ir raidos sutrikimų rehabilitacija	BP-Psr	3 mėn	12	VL-VUSK VRC
Vaikų pulmonologija ir ftiziatrija	BP-Pul	5 mėn	20	VL-VUSK, VMUVL
Vaikų reumatologija	BP-Reu	2 mėn	8	VL-VUSK PC
Vaikų otorinolaringologija	BP-Lor	1 mėn	4	VL-VUSK
Pasirenkamieji ciklai	BP-Pas	2 mėn	8	
Viso pediatrijos studijos		43 mėn	172	
Vaikų alergologijos studijos				
Stacionarinė vaikų alergologija	Alr-Stac	5,5 mėn.	22	VL-VUSK VPAC
Ambulatorinė vaikų alergologija	Alr-Amb	2 mėn.	8	VL-VUSK KP, VL-VUSK VPAC
Vaikų pulmonologijos pagrindai	Alr-Pul	1 mėn.	4	VL-VUSK VPAC; VMUL, VL-VUSK KP
Klinikinė imunologija	Alr-Im	1 mėn.	4	VUL SK
Infekcinės ligos vaikų alergologijoje	Alr-InfL	2 sav.	2	VL-VUSK PC infekcinių ligų skyrius
Pedagoginio darbo įgūdžiai	Alr-PD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK VPAC
Mokslinio darbo įgūdžiai	Alr-MD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK VPAC
Pasirenkamieji ciklai (vaikų otorinolaringologija, klinikinė dermatologija; suaugusiųjų alergologija ir pulmonologija; darbo mokslinėje laboratorijoje)	Alr-Pas	1 mėn.	4	VL-VUSK Vaikų ausų, nosies ir gerklės ligų skyrius; VUL SK Dermatovenerologijos centras; VUL SK pulmonologijos ir alergologijos centras;

įgūdžiai)				VUL SK imunologinė laboratorija, VL-VUSK laboratorija
Viso VAL studijos		11 mėn.	44	
Viso rezidentūros studijų		54 mėn.	216	

* Kiekvienai temai skiriamas teorinių užsiėmimų laikas ir kalendorinis planas sudaromi individualiai, pagal gydytojo-rezidento darbo ligininės skyriuose planus, užtikrinant bendrą 120 valandų teorinių užsiėmimų trukmę.

Pedagoginis ir mokslinis personalas

Rezidentūrą koordinuoja, organizuoja ir už jos eigą atsako atitinkamos rezidentūros koordinatorius – Medicinos fakulteto teikimu, universiteto rektoriaus įsakymu paskirtas universiteto darbuotojas. Medicinos fakulteto teikimu ir Rektoriaus įsakymu rezidento darbo vietos vadovu skiriamas universiteto dėstytojas ar sveikatos priežiūros specialistas, dirbantis rezidentūros bazėje ir turintis ne mažesnę kaip penkerių metų darbo stažą pagal profesinę kvalifikaciją. Pedagoginis ir mokslinis personalas komplektuojamas atsižvelgiant į numatomo rezidentų vadovo kompetenciją bei sugebėjimą dirbti su rezidentais. Vadovai privalo turėti atitinkamos specialybės licenciją¹, pirmenybė teikiama mokslinius laipsnius turintiems specialistams.

2 lentelė. Numatomų dėstytojų sąrašas

Vardas, pavardė	Kvalifikacinis ar mokslo laipsnis, užimamos pareigos	Numatomas dėstyti dalykas (modulis)	Mokslinės veiklos kryptis
Odilija Rudzevičienė	Doc., dr., gydytoja alergologė ir klinikinė imunologė, VL-VUSK Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centro direktorė	Stacionarinė vaikų alergologija Ambulatorinė vaikų alergologija Pedagoginio darbo įgūdžiai Mokslinio darbo įgūdžiai	Vaikų alergologija
Vilma Marčiukaitienė	Gydytoja alergologė ir klinikinė imunologė, VL-VUSK Vaikų pulmonologijos ir imunologijos skyrius	Ambulatorinė vaikų alergologija	Vaikų alergologija
Saulius Cirtautas	Gydytojas vaikų pulmonologas, VL-VUSK Vaikų	Vaikų pulmonologijos pagrindai	Vaikų pulmonologija

¹ Kadangi šiuo metu vaikų alergologo licencijos nesuteikiamos, pereinamajam laikotarpiui licencija nereikalaujama

	pulmonologijos ir imunologijos skyriaus vedėjas		
Radvilė Malickaitė	Dr., gydytoja alergologė-klinikinė imunologė, Vyr. ordinatorė, VUL SK Laboratorinės medicinos centro Klinikinės imunologijos laboratorija	Klinikinė imunologija	Klinikinė imunologija
Vytautas Usonis	Prof., habil.dr. Vilniaus universiteto Vaikų ligų klinikos vedėjas, VL-VUSK Pediatrijos centro direktorius	Infekcinės ligos vaikų alergologijoje	Vaikų infekcinės ligos
Eglė Gradauskienė	Dr., gydytoja otorinolaringologė, VL-VUSK Vaikų ausų, nosies ir gerklės ligų skyriaus vedėja	Vaikų otorinolaringologija	Vaikų ausų, nosies, gerklės ligos
Matilda Bylaitė	Doc., dr., gydytoja dermatovenerologė, VUL SK dermatovenerologijos centro direktorė	Klinikinė dermatologija	Odos ligos
Audra Blažienė	Doc., dr. gydytoja alergologė ir klinikinė imunologė, VUL SK Pulmonologijos ir alergologijos centro docentė – konsultantė	Suaugusiųjų alergologija ir pulmonologija	Alerginės ligos, imunodeficitinės būklės, plaučių ligos
Radvilė Malickaitė	Dr., gydytoja alergologė-klinikinė imunologė, Vyr. ordinatorė, VUL SK Laboratorinės medicinos centro Klinikinės imunologijos	Darbo mokslinėje laboratorijoje įgūdžiai	Klinikinė imunologija

	laboratorija		
--	--------------	--	--

Programos aprūpinimas (materialieji ištekliai)

Rezidentūros bazės parinktos VU rektoriaus 2005 m. 04 mėn. 20 d. įsakymu Nr. D-178 sudarytos komisijos, vadovaujantis nuostatais, patvirtintais LR Švietimo ir mokslo ministro ir LR Sveikatos apsaugos ministro 2004.06.17 įsakymu Nr. ISAK-969/V-445 dėl medicinos rezidentūros, odontologijos rezidentūros bei veterinarinės medicinos rezidentūros studijų programų reikalavimų ir rezidentūros bazių atrankos ir vertinimo nuostatų patvirtinimo“.

Vaikų ligoninė, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos filialas, Santariškių 7, Vilnius (VL-VUSK). Šioje ligoninėje yra visi vaikų padaliniai (išskyrus kardiochirurgiją). Tai pagrindinė vaikų ligų gydytojų rezidentų mokomoji bazė, kurioje per metus gydoma daugiau nei 22 tūkstančiai vaikų iš visos Lietuvos. Ligoninėje dirba visų vaikų ligų specialistai, palaikomi glaudūs ryšiai su užsienio partneriais. VL-VUSK neakredituojama kaip rezidentų mokymo bazė, kadangi tai yra universiteto ligoninė, kuriai atrankos kriterijai netaikomi.

Vilniaus miesto universitetinė ligoninė. Antakalnio 57, Vilnius (VMUL). Čia senas tradicijas turi bendroji pediatrija, vaikų kardiologija, vaikų pulmonologija.

Vaikų ligoninės, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos filialo Vaiko raidos centras (Vytauto g. 15)

Vilniaus miesto Centro poliklinika, ambulatorinės pediatrijos ciklų bazė. Šioje poliklinikoje prisiregistravę daugiau, negu 15 tūkstančių vaikų, dirba visų pagrindinių pediatrijos subspecialybių gydytojai-konsultantai, dirba vaikų gydytojų konsultacinė komisija, vykdomos visuomenės sveikatos programos.

Visose bazėse gydytojai rezidentai gali naudotis bazėse naudojama diagnostine aparatūra ir kitomis toje bazėje naudojamomis medicinos ir informacinėmis technologijomis, įskaitant galimybę naudotis kompiuterizuotomis medicininėmis literatūros sistemomis (per Vilniaus universiteto prieigą) ir kompiuterizuotomis klinikinės informacijos sistemomis (pvz. UpToDate).

Numatoma studijų eiga

3 lentelė. Programos numatomų studijų rezultatų sąsajos su studijų dalyko (modulio) rezultatais bei studijų ir studentų pasiekimų vertinimo metodais.

Programos numatomi (konkretūs) studijų rezultatai	Studijų dalyko (modulio) rezultatai	Studijų metodai	Studento pasiekimų vertinimo metodai
išmanyti alergijos sąvokų terminologiją, vaikų alerginių ligų epidemiologiją ir klasifikaciją, alerginės sensibilizacijos ir tolerancijos mechanizmus, vaikų alerginių ligų diagnostikos ir	Stacionarinė vaikų alergologija: <u>Sugebės</u> atlikti šiuos diagnostinius tyrimus ir gydymo procedūras: surinkti anamnezę ir objektyviai ištirti ligonį; surinkti alergologinę ir genealoginę anamnezę,	Studijų metodai: 1) darbas skyriuje – ligonio būklės vertinimo, medikamentų skyrimo savarankiškas atlikimas; gaunamų tyrimų vertinimas, ligonių aptarimas; 2) programoje numatytu	Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir

<p>gydymo principus.</p>	<p>įvertinti krūtinės ląstos, sinusų radiologinius duomenis; atlikti priekinę rinoskopiją; įvertinti nosies ertmės endoskopinį tyrimą; atlikti vokų junginės apžiūrą; atlikti ir įvertinti kvėpavimo sistemos funkcijos tyrimus, įvertinti kraujo dujų sudėtį; atlikti ir įvertinti odos alerginius mėginius su standartiniais alergenais ir natyviniais maisto produktais; atlikti ir įvertinti provokacinius mėginius su alergenu; atlikti ir įvertinti odos ir provokacinius alerginius mėginius su medikamentais; atlikti ir įvertinti provokacinius fizinių veiksnių mėginius; įvertinti citologinius nosies sekreto, akių junginės, bronchų sekreto, skreplių tepinėlius; atlikti ir įvertinti autologinio serumo mėginius; įvertinti alergologinius ir imunologinius laboratorinius tyrimus; taikyti eliminacines dietas.</p>	<p>atlikti savarankiškai procedūrų įsisavinimas, dalyvavimas visose skyriuje atliekamos gydymosi ir diagnostinėse procedūrose ir intervencijose; 3) gydomų ligonių pristatymai skyriaus vizitacijose ir bendrose klinikų konferencijose su teoriniu pristatomos patologijos pagrindimu ir diferenciacija; 4) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas; 5) mokslinio darbo parengimas (pranešimo konferencijoje ir / ar straipsnio) ciklo pradžioje pasirinkta tema.</p>	<p>pasirakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas konferencijoje ar straipsnis) (10%).</p>
<p>išmanyti vaikų alerginių ligų ambulatorinės diagnostikos ir gydymo algoritmus, pirminę ir antrinę alerginių ligų profilaktiką.</p>	<p>Ambulatorinė vaikų alergologija: <u>Sugebės</u> atlikti ir įvertinti kvėpavimo sistemos funkcijos tyrimus, atlikti ir įvertinti odos alerginius mėginius su standartiniais</p>	<p>Studijų metodai: 1) darbas poliklinikoje–ligonio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir</p>	<p>Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis</p>

<p>išmanyti viršutinių ir apatinių vaikų kvėpavimo takų ligų diagnostikos ir gydymo algoritmus.</p>	<p>alergenais ir natyviniais maisto produktais: dūrio, aplikacinius (lopo); įvertinti alergologinius ir imunologinius laboratorinius tyrimus; taikyti eliminacines dietas, specifinę imunoterapiją alergenais, atlikti odos priežiūrą ir taikyti vietinį gydymą sergantiems atopiniu dermatitu, aptarti alergijos profilaktikos priemonės su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais), bendradarbiauti su pirminėje sveikatos priežiūros grandyje dirbančiais gydytojais, diagnozuojant ir gydant alergines vaikų ligas.</p> <p>Vaikų pulmonologijos pagrindai: <u>Sugebės</u> atlikti kvėpavimo sistemos bazinį funkcinį tyrimą ir kvėpavimo sistemos testus ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikui, įvertinti vaikų kvėpavimo takų ciliarinio aparato funkciją, chloridų tyrimą prakaitu, įvertinti bazinių nosies potencialų tyrimą, indukuotų skreplių, bronchoalveolinio lavažo tyrimų duomenis, atlikti aerosolinės ir deguonies terapijos procedūras, įvertinti</p>	<p>savarankiškas atlikimas; 2) ligonių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas. 4) mokslinio darbo parengimas (pranešimo konferencijoje ir / ar straipsnio/referato) ciklo pradžioje pasirinkta tema.</p> <p>Studijų metodai: 1) darbas skyriuje ir poliklinikoje – ligonio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 2) ligonių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.</p>	<p>uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) įdomių ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar straipsnis/referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).</p> <p>Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar</p>
---	---	--	---

<p><u>išmanyti</u> imunologijos pagrindus, imuninių ligų fiziologiją, patologiją, diagnostiką, diferencinę diagnostiką.</p>	<p>krūtinės ląstos rentgenogramas ir kompiuterines tomogramas.</p> <p>Klinikinė imunologija: <u>Sugebės</u> diagnozuoti ir gydyti imunodeficitines būkles, vertinti laboratorinius imunologinius tyrimus (ląstelinio ir humoralinio imuniteto tyrimus).</p>	<p>Studijų metodai: 1) darbas skyriuje ir imunologinėje laboratorijoje– ligo­nio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 2) ligo­nių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.</p>	<p>referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).</p> <p>Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligo­nių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligo­nių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).</p>
<p><u>išmanyti</u> ir atpažinti ŽIV infekciją, imunosupresines būkles.</p>	<p>Infekcinės ligos vaikų alergologijoje: <u>sugebės</u> iširti dažnai infekcijomis sergančius vaikus, gydyti imunosupresinius ligo­nius, sergančius infekcinėmis ligomis.</p>	<p>Studijų metodai: 1) darbas vaikų infekcinių ligų skyriuje –etiologinė diagnostika ir gydymas; 2) programoje numatytų atlikti savarankiškai procedūrų įsisavinimas, dalyvavimas visose skyriuje atliekamose gydomosiose ir diagnostinėse procedūrose ir intervencijose; 3)</p>	<p>Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligo­nių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligo­nių pristatymo klinikinėse konferencijose ir</p>

		gydomų ligonių pristatymai skyriaus vizitacijose ir bendrose klinikų konferencijose su teoriniu pristatomos patologijos pagrindimu ir diferenciacija; 4) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas. 5) referato parengimas ciklo pradžioje pasirinkta tema.	vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).
--	--	--	--

Reikalavimai stojantiems

Į vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūrą priimami asmenys, baigę 6 metų vientisąsias universitetines medicinos krypties studijas bei medicinos internatūrą, vadovaujantis priėmimo į Vilniaus universiteto internatūros ir rezidentūros studijas tvarka, patvirtinta Vilniaus universiteto Senato komisijos.

Programos vadyba

Rezidentų darbą Vaikų ligų klinikoje koordinuoja VU rektorius išakymu paskirtas rezidentūros koordinatorius. Rezidentų darbo planai, teorinio darbo užduotys ir duomenys apie atsiskaitymą už atliktus darbus registruojami elektroninėje rezidentų apskaitos sistemoje (ERK).

Vaikų ligų klinikos paskirstymu, kiekvienoje rezidentų darbo vietoje yra darbo santykius su VU turintys rezidentūros darbo vietos vadovai. Šie vadovai konsultuoja rezidentus jų praktinio darbo klausimais ir kartą per savaitę veda teorinius seminarus pagal iš anksto sustatytą seminarų planą, patvirtintą Vaikų ligų klinikos vedėjo.

Siekiant užtikrinti vidinę studijų kokybę, įgyvendinant Vaikų ligų ir vaikų alergologijos rezidentūrą, Vaikų ligų klinikoje įdiegtas kompleksas priemonių:

- Rezidentų darbo vietų vadovais skiriami patyrę specialistai, dažniausiai – turintys darbo su rezidentais patirties;
- Penktųjų metų – vaikų alergologijos studijų laikotarpiui, Vaikų ligų klinikos vedėjas skiria vaikų alergologijos subspecialybės programos kuratorių;
- Rezidentų darbo planai ir šių planų vykdymo eiga fiksuojama ERK;
- Vaikų ligų klinikoje atliekamas papildomas anonimiškas rezidentų anketavimas, užbaigus kiekvieną darbo modulį. Analizuojant anketas dalyvauja rezidentai.

Atsakomybė už programos vykdymą paskirstyta tarp rezidentūros darbo vietos vadovų. Programos vykdymo priežiūrą ir sprendimų priėmimą užtikrina VU rektorius išakymu paskirtas rezidentūros koordinatorius ir Vaikų ligų klinikos vedėjas.

Programą baigusių absolventų karjeros galimybės

Programą baigę absolventai galės įgyti Vaikų ligų gydytojo ir Vaikų alergologo² licencijas. Vaikų alerginių ligų specialistai turėtų dirbti sveikatos priežiūros įstaigose, teikiančiose antrinio ir tretinio lygio sveikatos priežiūros paslaugas. Tai gali būti tiek ambulatorines, tiek stacionarines paslaugas teikiančios įstaigos.

Darbo rezidentūroje metu rezidentai skatinami įsitraukti į Vaikų ligų klinikos darbuotojų atliekamus mokslinius darbus. Aktyviai dirbant rezidentai turi galimybių rezidentūros metu sukaupti medžiagą medicinos mokslo daktaro disertacijai ir palankiai susiklosčius aplinkybėms, paskutiniaisiais doktorantūros metais yra galimybė disertaciją apginti eksternu. Galima medicinos mokslo krypties doktorantūra. Programą baigę absolventai turi galimybę gilinti žinias Europos alergologų ir klinikinių imunologų akademijos vasaros mokyklose, yra galimybė stažuotis Europos šalių alergologijos centruose.

Specialistams numatomas privalomas nuolatinis profesinis tobulinimasis pagal nustatytus LR reikalavimus.

Studijų dalykų (modulių) ir praktikų aprašai

Vadovaujantis LR norminių dokumentų reikalavimais, užtikrinant pacientų teises bei asmens informacijos konfidencialius reikalavimus, gydytojai rezidentai klinikinį darbą dirba prižiūrimi gydytojų – rezidentūros bazių darbo vietos vadovų. Savarankiškam darbui gydytojai rezidentai turi galimybę naudotis informaciniais ištekliais, įskaitant elektroninę klinikinę duomenų bazę UpToDate. Baigiamasis darbas nenumatomas. Baigus rezidentūrą, laikomas baigiamasis egzaminas.

Vaikų ligų ir vaikų infekcinių ligų tęstinės rezidentūros studijų programos planas penktiesiems mokymo metams (pabaigus ketverių metų vaikų ligų rezidentūros programą)

Vaikų ligų ir vaikų alergologijos tęstinės rezidentūros studijų programos planas penktiesiems mokymo metams (pabaigus ketverių metų vaikų ligų rezidentūros programą)

Vaikų alergologijos 5-ų metų studijos					
Stacionarinė vaikų alergologija	Alr-Stac	5,5 mėn.	22	VL-VUSK VPAC	
Ambulatorinė vaikų alergologija	Alr-Amb	2 mėn.	8	VL-VUSK KP, VL-VUSK VPAC	
Vaikų pulmonologijos pagrindai	Alr-Pul	1 mėn.	4	VL-VUSK VPAC; VMUL, VL-VUSK KP	
Klinikinė imunologija	Alr-Im	1 mėn.	4	VUSK	
Infekcinės ligos vaikų alergologijoje	Alr-InfL	2 sav.	2	VL-VUSK PC infekcinių ligų skyrius	
Pedagoginio darbo įgūdžiai	Alr-PD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK VPAC	

² Šiuo metu Vaikų alergologo licencija neišduodama, tačiau planuojama šią subspecialybę įtraukti į Lietuvos gydytojų specialybių sąrašą

Mokslinio darbo įgūdžiai	Alr-MD	Per visą rezidentūros trukmę		VL-VUSK VPAC
Pasirenkamieji ciklai (vaikų otorinolaringologija, klinikinė dermatologija; suaugusiųjų alergologija ir pulmonologija; darbo mokslinėje laboratorijoje įgūdžiai)	Alr-Pas	1 mėn.	4	VL-VUSK Vaikų ausų, nosies ir gerklės ligų skyrius; VUL SK Dermatovenerologijos centras; VUL SK pulmonologijos ir alergologijos centras; VUL SK imunologinė laboratorija, VL-VUSK laboratorija
Viso VAL studijos		11 mėn.	44	

Santrumpos: VL-VUSK – Vaikų ligoninė (Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos), VPAC – Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras, KP – konsultacinė poliklinika, VMUL – Vilniaus miesto universitetinė ligoninė, PC – Pediatrijos centras, VUL SK – Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos.

1. Alr-Stac Stacionarinė vaikų alergologija

1. Ciklo pavadinimas..... Stacionarinė vaikų alergologija
2. Apimtis kreditais.....22 (880 val.)
3. Ciklo praktinė dalis valandomis.....704, teorinė dalis valandomis 176 val.

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Alergijos sąvokų terminologija, vaikų alerginių ligų epidemiologija ir klasifikacija	8
2.	Alerginės sensibilizacijos ir tolerancijos mechanizmai	22
3.	Bendrieji vaikų alerginių ligų diagnostikos kriterijai ir gydymo principai.	73
4.	Įrodymais pagrįstos dažniausių vaikų alerginių ligų diagnostikos ir gydymo rekomendacijos	73

4. Ciklo tikslai, ugdomi sugebėjimai, kompetencijos, studijų metodai.

Ciklo tikslai: išmanyti alergijos sąvokų terminologiją, vaikų alerginių ligų epidemiologiją ir klasifikaciją, alerginės sensibilizacijos ir tolerancijos mechanizmus, vaikų alerginių ligų diagnostikos ir gydymo principus.

Ugdomi sugebėjimai:

Sugebėti atlikti šiuos diagnostinius tyrimus ir gydymo procedūras: surinkti anamnezę ir objektyviai iširti ligonį; surinkti alergologinę ir genealoginę anamnezę, įvertinti krūtinės ląstos radiologinius duomenis (rentgenogramą, kompiuterinę tomogramą ir kt.); įvertinti sinusų radiologinius duomenis (rentgenogramą, kompiuterinę tomogramą ir kt.); atlikti priekinę rinoskopiją; įvertinti nosies ertmės endoskopinį tyrimą; atlikti vokų junginės apžiūrą; atlikti ir įvertinti kvėpavimo sistemos funkcijos tyrimus: pikmetriją, spirometriją, bronchų išplėtimo, bronchų provokacinius mėginius,

įvertinti kraujo dujų sudėtį; atlikti ir įvertinti odos alerginius mėginius su standartiniais alergenais ir natyviniais maisto produktais: dūrio, įodinius, aplikacinius (lopo); atlikti ir įvertinti provokacinius mėginius su alergenu: nosies, akių junginės, bronchų, oralinį (su maistu, maisto priedais, atvirą ir abipusiškai slaptą placebo kontroliuojamą provokacinį oralinį mėginį - ASPKPOM), atlikti ir įvertinti odos ir provokacinius alerginius mėginius su medikamentaisis; atlikti ir įvertinti provokacinius fizinių veiksnių (šalčio, karščio, vibracijos, spaudimo, UV) mėginius; atlikti ir įvertinti fizinio krūvio provokacinį mėginį; įvertinti citologinius nosies sekreto, akių junginės, bronchų sekreto, skreplių tepinėlius; atlikti ir įvertinti autologinio serumo mėginius įvertinti alergologinius ir imunologinius laboratorinius tyrimus; taikyti eliminacines dietas, bendradarbiauti su kitų sričių specialistais diagnozuojant alergines ligas.

Bendrosios ir dalykinės kompetencijos ir studijų programos siekiniai

1. Profesinės veiklos nuostatos (gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių įsipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais).
2. Profesinė elgsena (gebės įvertinti savo kompetencijos ribas ir, jei reikia, kreiptis pagalbos, gebės veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais ir kitų mokslų ekspertais; gebės organizuoti ir planuoti).
3. Profesinės patirties sklaida (gebės analizuoti ir apibendrinti, mokytis tolesnių studijų metu, savarankiškai ir visą gyvenimą, gebės taikyti teorines žinias praktikoje, gebės mokyti kitus).
4. Profesinė erudicija (gebės suvokti aplinkos įvairovę ir daugiakultūriškumą, suprasti ir atsižvelgti į kitų kultūrų papročius, dirbti tarptautinėje aplinkoje ir bendrauti kitomis užsienio kalbomis, gebės siekti bendrųjų ne medicinos mokslų srities žinių).
5. Paciento konsultavimas (gebės efektyviai, dalykiškai ir kvalifikuotai konsultuoti pacientus)
6. Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas (gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti alerginių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).
7. Gydomo paskyrimas (gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą).
8. Įrodymais pagrįstos medicinos principų, gebėjimų ir žinių pritaikymas (gebės taikyti moksliai pagrįstus įrodymus praktikoje, susirasti reikiamą medicinos literatūrą ir kritiškai ją įvertinti).
9. Gebėjimas taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje ir tyrimuose (gebės praktikoje taikyti moksliai pagrįstus įrodymus, susirasti atitinkamą literatūrą, kritiškai įvertinti medicinos literatūros duomenis; gebės taikyti mokslinius principus, metodus ir žinias medicinos praktikoje ir moksliniuose tyrimuose).
10. Biomedicinos mokslų pasiekimų taikymas (gebės taikyti medicinos praktikoje biomedicinos mokslų principus, metodus ir žinias).
11. Veiksmingas informacijos ir informacinių technologijų naudojimas medicinos praktikoje (gebės tinkamai laikyti ir saugoti visą medicininę dokumentaciją, naudotis kompiuteriu ir ieškoti informacijos šaltinių, saugoti ir atnaujinti informaciją).
12. Etinių ir teisinių principų taikymas medicinos praktikoje (gebės išlaikyti konfidencialumą ir taikyti etinius principus klinikinėje praktikoje, pildyti informuoto asmens sutikimo formas, laikytis ir taikyti nacionalinius ir Europos teisės aktus klinikinėje praktikoje).

Rezidentas turi savarankiškai diagnozuoti alergines ligas ir gydyti mažiausiai 50 ligonių. Rezidentas turi atlikti mažiausiai 100 odos alerginių mėginių procedūrų, 20 provokacinių oraliųjų mėginių, 10 provokacinių fizinių veiksnių mėginių, 5 autologinio serumo mėginius, sudaryti ne mažiau 20 eliminacinių dietų (kūdikiams, vyresniems vaikams, žindančioms motinoms).

Studijų metodai: 1) darbas skyriuje – ligonio būklės vertinimo, medikamentų skyrimo savarankiškas atlikimas; gaunamų tyrimų vertinimas, ligonių aptarimas; 2) programoje numatytų atlikti savarankiškai procedūrų įsisavinimas, dalyvavimas visose skyriuje atliekamos gydomosiose ir diagnostinėse procedūrose ir intervencijose; 3) gydomų ligonių pristatymai skyriaus vizitacijose ir bendrose klinikų konferencijose su teoriniu pristatomos patologijos pagrindimu ir diferenciacija; 4) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas; 5) mokslinio darbo parengimas (pranešimo konferencijoje ir / ar straipsnio) ciklo pradžioje pasirinkta tema.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

1. Vaikų alerginių ligų epidemiologija ir klasifikacija. Alerginių ligų epidemiologija Lietuvoje ir pasaulyje. Alergijos, atopijos ir nealerginio padidėjusio jautrumo sąvokos, atopijos genetiniai veiksniai, alerginių ligų rizikos veiksniai. Nauja alergijos terminologija ir alerginių ligų klasifikacija*. Genetinių ir aplinkos veiksnių įtaka alerginių ligų vystymuisi.

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų alergologijos cikle

2 Alerginės sensibilizacijos ir tolerancijos mechanizmai. Alerginių ligų mechanizmai - patogenezė. Antigenas, alergenai, izoalergenai, epitopai, antikūnai: apibrėžimai, savybės. Alergenai: klasifikacija, nomenklatūra*. Pagrindiniai alergenai, rekombinantiniai alergenai*. Alergenų komponentai. „Paslėpti“ maisto alergenai. Kryžminės alerginės reakcijos, jų klinikiniai pavyzdžiai*. B limfocitų specifiniai receptoriai, antigeno atpažinimas, aktyvacija, funkcijos. Imunoglobulinų klasės, poklasiai, struktūra, funkcijos. IgG poklasių charakteristika, specifiniai IgG4 antikūnai. Polikloniniai ir monokloniniai antikūnai prieš IgE ir IgG epitopus. IgE struktūra, koncentracijos nustatymo metodai, vaidmuo apsauginėse ir patologinėse reakcijose. Antigenų prezentuojančios ląstelės: kilmė, apibūdinimas, funkcijos. Th1, Th2, citokinų profiliai, reikšmė alerginių reakcijų raidai. Komplemento sistema, aktyvacijos keliai. Gell ir Coombs alerginių reakcijų klasifikacija*. Genetinių ir aplinkos veiksnių įtaka alerginių ligų vystymuisi. Vaikų alergijos raidos ypatumai: nuo kūdikystės iki suaugusiųjų (atopijos maršas) *.

* vaikų alergologijos cikle

3. Bendrieji vaikų alerginių ligų diagnostikos kriterijai ir gydymo principai. Alerginių ligų diagnostika: ligonio anamnezė, objektyvus ištyrimas, odos mėginiai (dūrio, dūrio-dūrio, lopo)*, autologinio serumo mėginys, provokaciniai mėginiai (oraliniai (atviri, abipusiškai slapti placebo kontroliuojami) su maistu, maisto priedais; junginės, nosies), laboratoriniai alergologiniai ir imunologiniai tyrimai, jų indikacijos, klinikinė reikšmė. Histamino atpalaidavimo iš bazofilų testas, jo reikšmė. Alergenų komponentų diagnostika. Bendrieji alerginių vaikų ligų gydymo principai ir alternatyvaus gydymo metodai*. Antihistamininių vaistų charakteristika*. Astmai gydyti vartojamų vaistų grupių charakteristika*. β_2 -agonistų vartojimas** alerginių ligų gydyme. Leukotrienų receptorių antagonistai, gamybos blokatoriai**. Gliukokortikoidų veikimo principai, vartojimo būdai, indikacijos, nepageidaujamos reakcijos vaikų amžiuje*. Putliųjų ląstelių degranuliacijos

inhibitorių charakteristika, vartojimas vaikų alerginių ligų gydyme*. Kalcineurino inhibitoriai, imunosupresantai, monokloniniai antikūnai vaikų alerginėms ligoms gydyti*.

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų alergologijos cikle;

** vaikų pulmonologijos ir ftiziatrijos cikle.

4. Įrodymais pagrįstos dažniausių vaikų alerginių ligų diagnostikos ir gydymo rekomendacijos.

Alergija maistui: mechanizmai, klinika, diagnostika, ypatumai įvairaus amžiaus vaikams, gydymas, dietoterapija. Eliminacinės dietos reikšmė*. Pseudoalerginės reakcijos į maistą, maisto priedus.

Vaikų atopinio dermatito ypatumai, klinikinės formos, diagnostika, diferencinė diagnostika, komplikacijos (bakterinės, virusinės, grybelinės), gydymas, palaikomojo gydymo svarba*. Sunkaus, rezistentiško atopinio dermatito gydymas.

Virškinamojo trakto alerginių ligų klasifikacija, etiologija, klinika, diagnostika, gydymas*.

Ūminė ir lėtinė dilgėlinė: etiologija, klasifikacija, klinika, diagnostika, gydymas.

Alerginio kontaktinio dermatito etiologija, patogenezė, klinika, diagnostika ir gydymas.

Medikamentinė alergija: mechanizmai, klinika, diagnostika, gydymas*..

Insektinė alergija: klinikiniai aspektai, diagnostika, ūminių reakcijų gydymas, profilaktika*..

Recidyvuojančio švokštimo įvairaus amžiaus vaikams diagnostika ir gydymas. Vaikų astmos ypatumai, alerginio uždegimo raida, klinikinės formos, sunkumo laipsniai, klasifikacija, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas ir profilaktika*. Fizinio krūvio sukeltos astmos gydymo principai**.

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų alergologijos cikle;

** vaikų pulmonologijos ir ftiziatrijos cikle.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas.

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2010.
4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt
5. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergology and Clinical Immunology“
6. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
7. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
8. Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
9. Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.
10. Valiulis A., Vaidelienė L., Radžiūnienė V., Bush A., Skurvydienė I., Misevičienė V., Ėmužytė R., Kudzytė J., Rudzevičienė O., Raugalė A., Bojarskas J., Kasiulevičius V., Žilinskaitė V., Kėvalas R. Lietuvos vaikų bronchų astmos diagnostikos ir gydymo sutarimas: įrodymais pagrįstos metodinės rekomendacijos gydytojams. Vilnius: Eugrimas, 2007, p.58.
11. Rudzevičienė O. Alergija maistui. Mokomoji knyga. Vilniaus universiteto leidykla, Vilnius, 2009, 71 p.
12. Dubakienė R. Klinikinė alergologija. Vilniaus universiteto leidykla, 2011, 368 p.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka. Rezidento dienyne žymima: gydytų ligonių skaičius bei stebėtų ir savarankiškai atliktų procedūrų skaičius; dalyvavimas teoriniuose seminaruose ir mokslinėse-praktinėse konferencijose; ligonių pristatymas klinikinėse konferencijose ir vizitacijose Po ciklo laikoma įskaita raštu (testas, situacinis uždavinys

Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas konferencijoje ar straipsnis) (10%).

Įskaitą raštu ir ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių bendrą vertinimą atlieka Vaikų ligų klinikos vedėjo patvirtinti šio ciklo vadovai pagal iš anksto paskelbtą įskaitų laikymo grafiką.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų ligoninė, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras

2. Alr-Amb. Ambulatorinė vaikų alergologija

1. Ciklo pavadinimas..... Ambulatorinė vaikų alergologija
2. Apimtis kreditais.....8 (320 val.)
3. Ciklo praktinė dalis valandomis.....256, teorinė dalis valandomis....64

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Vaikų alergologo ir pediatro (šėimos gydytojo) sąveika pirminėje sveikatos priežiūros grandyje	4
2.	Alerginių ligų diagnostikos metodų įsisavinimas ambulatorinėje praktikoje	15
3.	Alerginėmis sergančių vaikų ambulatorinis gydymas ir alergijos profilaktika.	45

4. Ciklo tikslai, ugdomi sugebėjimai, kompetencijos, studijų metodai.

Ciklo tikslai: išmanyti vaikų alerginių ligų ambulatorinės diagnostikos ir gydymo algoritmus, pirminę ir antrinę alerginių ligų profilaktiką.

Ugdomi sugebėjimai:

Sugebėti atlikti ir įvertinti kvėpavimo sistemos funkcijos tyrimus, atlikti ir įvertinti odos alerginius mėginius su standartiniais alergenais ir natyviniais maisto produktais: dūrio, aplikacinius (lopo); įvertinti alergologinius ir imunologinius laboratorinius tyrimus; taikyti eliminacines dietas, specifinę imunoterapiją alergenais, atlikti odos priežiūrą ir taikyti vietinį gydymą sergantiems atopiniu dermatitu, aptarti alergijos profilaktikos priemones su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais), bendradarbiauti su pirminėje sveikatos priežiūros grandyje dirbančiais gydytojais, diagnozuojant ir gydant alergines vaikų ligas.

Bendrosios ir dalykinės kompetencijos ir studijų programos siekiniai

1. Profesinės veiklos nuostatos (gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių įsipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais).

2. Profesinė elgsena (gebės įvertinti savo kompetencijos ribas ir, jei reikia, kreiptis pagalbos, gebės veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais ir kitų mokslų ekspertais; gebės organizuoti ir planuoti).
3. Paciento konsultavimas (gebės efektyviai, dalykiškai ir kvalifikuotai konsultuoti pacientus).
4. Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas (gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti alerginių ligų pasireiškimų būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).
5. Gydytojo paskyrimas (gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą).
6. Veiksmingas bendravimas medicinos praktikoje (gebės aiškiai, jautriai ir efektyviai bendrauti su pacientais, paciento tėvais (artimaisiais) ir kolegomis).
7. Psichologinių ir socialinių paciento ligos aspektų įvertinimas (gebės įvertinti psichologinius, socialinius veiksnius ir jų įtaką ligos pasireiškimui, gebės išsiaiškinti galimą stresą, susijusį su liga, aplinkos veiksnių poveikį).
8. Sveikos gyvensenos propagavimas, visuomenės sveikatos klausimų sprendimas ir veiksmingas darbas sveikatos apsaugos sistemoje (gebės pacientui suteikti priežiūrą, kuri sumažina jo pažeidimo riziką; gebės taikyti apsaugos priemones, užkertančias kelią plisti infekcijoms; gebės užsiimti medicinos praktika pagal galiojančią profesijos reglamentavimą ir sertifikavimą; užimti aiškią visuomeninę poziciją gerindamas asmens ir visuomenės sveikatą).

Rezidentas turi savarankiškai diagnozuoti alergines ligas ir gydyti mažiausiai 100 ligonių. Rezidentas turi atlikti mažiausiai 200 odos alerginių mėginių procedūras.

Studijų metodai: 1) darbas poliklinikoje – ligonio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 2) ligonių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas. 4) mokslinio darbo parengimas (pranešimo konferencijoje ir / ar straipsnio/referato) ciklo pradžioje pasirinkta tema.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

1. Vaikų alergologo ir pediatro (šėimos gydytojo) sąveika pirminėje sveikatos priežiūros grandyje. Vaikų alerginių ligų diagnostikos ir gydymo algoritmai pirminėje sveikatos priežiūros grandyje. Ligonių siuntimo vaikų alergologo-klinikinio imunologo konsultacijai ir specifinio alergologinio ištyrimo indikacijos. Etikos ir deontologijos principai*. Sveikatos politikos tikslai ir prioritetai*.

* bendrieji dalykai įsisavinti ambulatorinės pediatrijos cikle.

2. Alerginių ligų diagnostikos metodų įsisavinimas ambulatorinėje praktikoje. Odos mėginiai, kvėpavimo funkcijos tyrimai: indikacijos, kontraindikacijos, atsargumo priemonės, atlikimo technika.

3. Alerginėmis sergančių vaikų ambulatorinis gydymas ir alergijos profilaktika. Alerginių ligų pirminė ir antrinė profilaktika**, reabilitacija, profesinis orientavimas. Didelės alerginės rizikos

kūdikų alergijos profilaktika*. Bendravimas su įvairaus amžiaus vaikais, jų tėvais, globėjais**. Alergiškų vaikų ir jų šeimų socialiniai ir psichologiniai aspektai*. Rūkymo žalos išaiškinimas***.

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų alergologijos cikle;

** ambulatorinės pediatrijos cikle;

** vaikų pulmonologijos ir ftiziatrijos cikle.

Namų aplinkos ištyrimas. Alergenų pašalinimo iš aplinkos būdai, namų aplinkos higiena ir kontrolė. Alerginiai vaikų rinitai: epidemiologija, etiologija, patogenezė, klinika, klasifikacija, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymas ir profilaktika. Polinozė: žiedadulkių alergenai, augalų žydėjimo kalendorius Lietuvoje, kryžminės alerginės reakcijos su maisto produktais, klinika, diagnostika*, medikamentinis gydymas ir specifinė imunoterapija vaikų amžiuje. Alerginio rinito ir bronchų astmos sąsaja**Astma sergančių vaikų fizinių pratimų reikšmė**. Lėtinio rinito diagnostika, diferencinė diagnostika***.

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų alergologijos cikle;

** vaikų pulmonologijos ir ftiziatrijos cikle;

*** vaikų otorinolaringologijos cikle.

Alerginių konjunktyvitų etiologija, klasifikacija, klinika, diferencinė diagnostika, gydymas.

Atopinių dermatitu sergančių vaikų odos priežiūra ir gydymas. Alergiško maistui ar netoleruojančio maisto vaiko mityba.

** bendrieji dalykai įsisavinti ambulatorinės pediatrijos cikle.

Specifinės imunoterapijos mechanizmai, principai, indikacijos, būdai, nepageidaujamos reakcijos ir jų profilaktika bei gydymas.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas.

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2010.
4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt
5. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergology and Clinical Immunology“
6. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
7. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
8. Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
9. Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.
10. Valiulis A., Vaidelienė L., Radžiūnienė V., Bush A., Skurvydienė I., Misevičienė V., Ėmužytė R., Kudzytė J., Rudzevičienė O., Raugalė A., Bojarskas J., Kasiulevičius V., Žilinskaitė V., Kėvalas R. Lietuvos vaikų bronchų astmos diagnostikos ir gydymo sutarimas: įrodymais pagrįstos metodinės rekomendacijos gydytojams. Vilnius: Eugrimas, 2007, p.58.
11. Ėmužytė R., Valiulis A., Kudzytė J., Vaidelienė L., Rudzevičienė O., Zolubas M. (Redaktorius Valiulis A.). Lietuvos vaikų alerginio rinito diagnostikos ir gydymo sutarimas: įrodymais pagrįstos metodinės rekomendacijos gydytojams. Vilnius: Eugrimas, 2008, p.35.
12. Rudzevičienė O. Alergija maistui. Mokomoji knyga. Vilniaus universiteto leidykla, Vilnius, 2009, 71 p.
13. Dubakienė R. Klinikinė alergologija. Vilniaus universiteto leidykla, 2011, 368 p.

14. Razgauskas E., Malinauskienė L., Blažienė A., Chomičienė A., Černiauskas K., Dubakienė R., Ėmužytė R., Kvedarienė V., Leišytė P., Rudzevičienė O., Staikūnienė J., Šitkauskienė B., Zolubas M. Alergenų specifinės imunoterapijos praktinės rekomendacijos. Metodinė priemonė, skirta gydytojams alergologams ir klinikiniam imunologams, vaikų alergologams. Vilnius: UAB "Efrata", 2012. 26 p.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka. Rezidento dienyne žymima: gydytų ligonių skaičius bei stebėtų ir savarankiškai atliktų procedūrų skaičius; dalyvavimas teoriniuose seminaruose ir mokslinėse-praktinėse konferencijose Po ciklo laikoma įskaita raštu (testas, situacinis uždavinys)

Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) įdomių ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar straipsnis/referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).

Įskaitą raštu ir ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių bendrą vertinimą atlieka Vaikų ligų klinikos vedėjas patvirtinti šio ciklo vadovai pagal iš anksto paskelbtą įskaitų laikymo grafiką.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų liginė, konsultacinė poliklinika, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras

3. Alr-Pul. Vaikų pulmonologijos pagrindai

1. Ciklo pavadinimas..... Vaikų pulmonologijos pagrindai

2. Apimtis kreditais.....4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis.....128, teorinė dalis valandomis.....32

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Vaikų kvėpavimo sistemos funkcinė diagnostika	12
2.	Ūminių ir lėtinių viršutinių ir apatinių vaikų kvėpavimo takų ligų diagnostika, diferencinė diagnostika ir gydymas.	20

4. Ciklo tikslai, ugdomi sugebėjimai, kompetencijos, studijų metodai.

Ciklo tikslai: išmanyti viršutinių ir apatinių vaikų kvėpavimo takų ligų diagnostikos ir gydymo algoritmus.

Ugdomi sugebėjimai:

Sugebėti atlikti kvėpavimo sistemos bazinį funkcinį tyrimą ir kvėpavimo sistemos testus ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikui, įvertinti vaikų kvėpavimo takų ciliarinio aparato funkciją, chloridų tyrimą prakaitu, įvertinti bazinių nosies potencialų tyrimą, indukuotų skreplių, bronchoalveolinio lavažo tyrimų duomenis, atlikti aerozolinės ir deguonies terapijos procedūras, įvertinti krūtinės ląštos rentgenogramas ir kompiuterines tomogramas.

Bendrosios ir dalykinės kompetencijos ir studijų programos siekiniai

1. Profesinės veiklos nuostatos (gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių įsipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais).
2. Profesinė elgsena (gebės įvertinti savo kompetencijos ribas ir, jei reikia, kreiptis pagalbos, gebės veikti naujų situacijų sąlygomis ir prie jų prisitaikyti, veikti savarankiškai, spręsti

- problemas ir priimti sprendimus, bendrauti ir dirbti komandoje kartu su kitų sričių specialistais ir kitų mokslų ekspertais; gebės organizuoti ir planuoti).
3. Paciento konsultavimas (gebės efektyviai, dalykiškai ir kvalifikuotai konsultuoti pacientus)
  4. Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas (gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti alerginių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).
  5. Gydomo paskyrimas (gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą).
  6. Įrodymais pagrįstos medicinos principų, gebėjimų ir žinių pritaikymas (gebės taikyti mokslškai pagrįstus įrodymus praktikoje, susirasti reikiamą medicinos literatūrą ir kritiškai ją įvertinti).
  7. Veiksmingas informacijos ir informacinių technologijų naudojimas medicinos praktikoje (gebės tinkamai laikyti ir saugoti visą medicininę dokumentaciją, naudotis kompiuteriu ir ieškoti informacijos šaltinių, saugoti ir atnaujinti informaciją).

Studijų metodai: 1) darbas skyriuje ir poliklinikoje – ligonio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 2) ligonių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

1. Vaikų kvėpavimo sistemos funkcinė diagnostika. Bazinis įvairaus amžiaus vaikų išorinio kvėpavimo funkcijos ištyrimas*. Kraujo dujų analizė*. Papildomas vaikų išorinio kvėpavimo funkcijos ištyrimas (bronchų išplėtimo, fizinio krūvio mėginiai, bronchų provokaciniai testai). Indukuotų skreplių, bronchoalveolinio lavažo tyrimai.

2. Ūminių ir lėtinių viršutinių ir apatinių vaikų kvėpavimo takų ligų diagnostika, diferencinė diagnostika ir gydymas. Bendruomenėje įgytos pneumonijos etiologija įvairaus amžiaus vaikams, gydymo algoritmas*. Viršutinių ir apatinių kvėpavimo takų obstrukcijos diferencinė diagnostika ir gydymas.

Bronhektazinė liga, cistinė fibrozė, intersticinė pneumonija, alerginis alveolitas, jų diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo principai.* Įgimta kvėpavimo takų patologija.* Kvėpavimo sistemos patologija sergant onkologinėmis ligomis**

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų pulmonologijos ir ftiziatrijos cikle;

** Vaikų onkohematologijos cikle

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas.

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Forfar & Arneil's Textbook of Pediatrics, 6th ed. // Eds. McIntosh N., Helms P.J., Smyth R.L. – Edinburgh: Churchill Livingstone, 2003. – 1985 p.

2. Vaikų ligos, I tomas. ISBN 9955 – 447 – 01 – X. Vilnius: Gamta, 2000. – 640 p. (Raugalė A. – red., Bačiulis V., Basys V., Cimbalistienė L., kt.)

3. Valiulis A. Vaikų bronchų astma. Mokymo priemonė studentams medikams ir gydytojams rezidentams. ISBN 9986-536-91-8. Vilnius: Atkula, 2000. – 168 p.

4. Valiulis A., Vaidelienė L., Radžiūnienė V., Bush A., Skurvydienė I., Misevičienė V., Ėmužytė R., Kudzytė J., Rudzevičienė O., Raugalė A., Bojarskas J., Kasiulevičius V., Žilinskaitė V., Kėvalas R.

Lietuvos vaikų bronchų astmos diagnostikos ir gydymo sutarimas: įrodymais pagrįstos metodinės rekomendacijos gydytojams. Vilnius: Eugrimas, 2007, p.58.

5. Lietuvos vaikų pneumonijų diagnostikos ir gydymo sutarimas. Įrodymais pagrįstos metodinės rekomendacijos gydytojams. (Red. – A.Valiulis) ISBN 9955-501-90-1. Vilnius: Eugrimas, 2005. – 32 p. (*bendr.*: Dumčius S., Narkevičiūtė I., Bush A., Thomson A., Usonis V., Kaltenis P., Bojarskas J., Raugalė A., Misevičienė V., Kėvalas R., Žilinskaitė V.)

6. www.pulmonologija.lt

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka. Rezidentų dienyne žymima: gydytų ligonių skaičius bei stebėtų ir savarankiškai atliktų procedūrų skaičius; dalyvavimas teoriniuose seminaruose ir mokslinėse-praktinėse konferencijose Po ciklo laikoma įskaita raštu (testas, situacinis uždavinys)

Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).

Įskaitą raštu ir ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių bendrą vertinimą atlieka Vaikų ligų klinikos vedėjo patvirtinti šio ciklo vadovai pagal iš anksto paskelbtą įskaitų laikymo grafiką.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų ligoninė, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras;

4. Alr-Im. Klinikinė imunologija

1. Ciklo pavadinimas.....Klinikinė imunologija

2. Apimtis kreditais.....4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis.....128, teorinė dalis valandomis....32

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	Bazinė imunologija	12
2.	Imunodeficitai	20

4. Ciklo tikslai, ugdomi sugebėjimai, kompetencijos, studijų metodai.

Ciklo tikslai: išmanyti imunologijos pagrindus, imuninių ligų fiziologiją, patologiją, diagnostiką, diferencinę diagnostiką.

Ugdomi sugebėjimai:

Sugebėti diagnozuoti ir gydyti imunodeficitines būkles, vertinti laboratorinius imunologinius tyrimus (ląstelinio ir humoralinio imuniteto tyrimus).

Bendrosios ir dalykinės kompetencijos ir studijų programos siekiniai

1. Profesinės veiklos nuostatos (gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių įsipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais).
2. Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas (gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti alerginių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).

3. Gydomo paskyrimas (gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą).

Studijų metodai: 1) darbas skyriuje ir imunologinėje laboratorijoje– ligonio vertinimo, medikamentų skyrimo, įvairių diagnostinių procedūrų atlikimo stebėjimas ir savarankiškas atlikimas; 2) ligonių aptarimas; 3) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

1. Bazinė imunologija. Limfoidiniai organai: anatomija ir funkcijos. Imuniniai mechanizmai. Įgytas ir įgimtas imunitetas. Imunogenetika. Nuo T ir B ląstelių priklausomas imunitetas. Didysis audinių suderinamumo kompleksas. Imunoglobulinai. Receptorių-ligandų sąveika. Komplemento sistema. Imuninis atsakas ir imunomoduliacija (citokinai, chemokinai, adhezijos molekulės, augimo faktoriai, uždegimo mediatoriai ir kt.). Gleivinių imunitetas. Transplantacinė imunologija. Navikų imunologija. Imunoreguliacija. Apoptozė. Laboratorinė imunologinė diagnostika.
2. Imunodeficitai. Pirminiai imunodeficitai*. Komplemento sistemos deficitai. Antriniai imunodeficitai*. Fagocitų sutrikimai. Autoimuninės ligos, vaskulitai ir kiti imunoreguliacijos sutrikimai. Imunomodulatoriai (imunosupresantai, antikūnai, gamaglobulinai, citokinų receptoriai ir receptorių antagonistai, vakcinos, plazmaferezė, rekombinantinės molekulės ir kt.).

* bendrieji dalykai įsisavinti vaikų alergologijos cikle

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas.

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2000.
4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt
5. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergology and Clinical Immunology“
6. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
7. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
8. Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
9. Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka. Rezidentų dienyne žymima: gydytų ligonių skaičius bei stebėtų ir savarankiškai atliktų procedūrų skaičius; dalyvavimas teoriniuose seminaruose ir mokslinėse-praktinėse konferencijose Po ciklo laikoma įskaita raštu (testas, situacinis uždavinys)

Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).

Įskaitą raštu ir ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių bendrą vertinimą atlieka Vaikų ligų klinikos vedėjo patvirtinti šio ciklo vadovai pagal iš anksto paskelbtą įskaitų laikymo grafiką.

9. Rezidentūros ciklo bazė VUL SK imunologinė laboratorija

5. Aler-Infl Infekcinės ligos vaikų alergologijoje

1. Ciklo pavadinimas..... Infekcinės ligos vaikų alergologijoje
2. Apimtis kreditais.....2
3. Ciklo praktinė dalis valandomis..64, teorinė dalis valandomis 16

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Teorinė dalis, val.
1	2	3
1.	ŽIV infekcija	4
2.	Dažnai infekcijomis sergančio vaiko ištyrimas	6
3.	Imunosupresinis gydymas ir imunodeficitinių vaikų infekcijų gydymas	6

4. Ciklo tikslai, ugdomi sugebėjimai, kompetencijos, studijų metodai.

Ciklo tikslai: išmanyti ir atpažinti ŽIV infekciją

Ugdomi sugebėjimai:

Sugebėti iširti dažnai infekcijomis sergančius vaikus, gydyti imunosupresinius ligonius, sergančius infekcinėmis ligomis.

Bendrosios ir dalykinės kompetencijos ir studijų programos siekiniai

1. Profesinės veiklos nuostatos (gebės veikti sąžiningai ir laikytis etinių įsipareigojimų, taikyti geros medicininės praktikos principus darbe, gebės kritiškai ir savikritiškai mąstyti, būti kūrybiškas, iniciatyvus, mokės siekti tikslo; gebės bendrauti su kitais).
2. Paciento konsultavimas (gebės efektyviai, dalykiškai ir kvalifikuotai konsultuoti pacientus)
3. Klinikinių požymių įvertinimas, tyrimų paskyrimas, diferencinė diagnostika ir stebėjimo plano sudarymas (gebės atpažinti, įvertinti ir apibūdinti alerginių ligų pasireiškimo būdus ir jų eigą, klinikinių požymių sunkumą; mokės paskirti ir atlikti tikslinius tyrimus ir interpretuoti jų rezultatus, atlikti diferencinę diagnostiką, sudaryti atitinkamą paciento stebėjimo planą ir jį aptarti su pacientu ir jo tėvais (ar globėjais).
4. Gydymo paskyrimas (gebės paskirti adekvatų ir tinkamą gydymą, suderinti atitinkamus vaistus ir gretutinius gydymo metodus, įvertinti vaistų ir kitų gydymo metodų tinkamumą ir potencialią naudą bei žalą).
5. Įrodymais pagrįstos medicinos principų, gebėjimų ir žinių pritaikymas (gebės taikyti mokliškai pagrįstus įrodymus praktikoje, susirasti reikiamą medicinos literatūrą ir kritiškai ją įvertinti).
6. Etinių ir teisinių principų taikymas medicinos praktikoje (gebės išlaikyti konfidencialumą ir taikyti etinius principus klinikinėje praktikoje).

Studijų metodai: 1) darbas vaikų infekcinių ligų skyriuje –etiologinė diagnostika ir gydymas; 2) programoje numatytų atlikti savarankiškai procedūrų įsisavinimas, dalyvavimas visose skyriuje atliekamosiose gydymosiuose ir diagnostinėse procedūrose ir intervencijose; 3) gydomų ligonių pristatymai skyriaus vizitacijose ir bendrose klinikų konferencijose su teoriniu pristatomos patologijos pagrindimu ir diferenciacija; 4) medicininės literatūros savarankiškas studijavimas bei

pristatymas pagal numatytas teorinių seminarų temas. 5) referato parengimas ciklo pradžioje pasirinkta tema.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

1. ŽIV infekcija. ŽIV infekcijos klinika, diagnostika, gydymas. ŽIV infekuoti vaikai ir vaikai, gimę iš ŽIV infekuotų motinų.

2. Dažnai infekcijomis sergančio vaiko ištyrimas. Dažnai sergančio vaiko apibrėžimas, jo ištyrimas. Įgimto ir įgyto imunodeficito ligos*.

* Klinikinės imunologijos (Alr-Im) cikle

3. Imunosupresinis gydymas ir imunodeficitinių vaikų infekcijų gydymas. Infekcijos vystymasis imunosupresinio gydymo įtakoje imunodeficitiniams vaikams (sergantiems onkologinėmis ligomis ir intensyvios terapijos skyriuje besigydantiems vaikams).

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1) V.Usonis. Vakcinės ir skiepėjimas. Vilnius, 2010.

2) R.Ptaškas, I.Narkevičiūtė. Vaikų infekcinių ligų klinikinė patologija. Vilnius, 1992.

3) Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2010.

4) Amerikos Pediatrijos asociacijos internetas: www.aap.org

5) Atlantos ligų kontrolės centro internetas: www.cdc.gov

6) Plotkin SA, Orenstein WA. Vaccines. 4th ed. Philadelphia: W.B.Saunders company. 2004.

7) Specializuota skubi pagalba vaikams. Amerikos širdies asociacija, 1998.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka. Rezidentų dienyne žymima: gydytų ligonių skaičius bei stebėtų ir savarankiškai atliktų procedūrų skaičius; dalyvavimas teoriniuose seminaruose ir mokslinėse-praktinėse konferencijose Po ciklo laikoma įskaita raštu (testas, situacinis uždavinys)

Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas ar referatas ciklo pradžioje pasirinkta tema) (10%).

Įskaitą raštu ir ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių bendrą vertinimą atlieka Vaikų ligų klinikos vedėjas patvirtinti šio ciklo vadovai pagal iš anksto paskelbtą įskaitų laikymo grafiką.

9. Rezidentūros bazė - Vaikų ligoninė, Vaikų infekcinių ligų skyrius.

6. Alr-PD Pedagoginio darbo įgūdžiai

1. Ciklo pavadinimas..... Pedagoginio darbo įgūdžiai

2. Apimtis kreditais.....0

3. Atliekamas per visą rezidentūros trukmę

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Rezidentas turi išmokti suplanuoti, parengti mokomąją medžiagą, perskaityti mažiausiai tris žodinius pranešimus gydytojams rezidentams ar slaugytojams, praveisti praktikos darbus ar

seminarus studentams, slaugytojams, ligoniams ar jų tėvams vaikų alerginių ligų temomis, arba paruošti populiarių straipsnių į periodinę spaudą pasirinkta tema apie vaikų alergines ligas.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

Rezidentas pats pasirenka jį dominančią temą (vaikų alerginių ir imuninių ligų klinika, diagnostika, gydymas, profilaktika) arba rezidento vadovas parenka reikalingą temą.

6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).

Ciklas privalomas

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).

1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2000.
4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt
5. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergology and Clinical Immunology“
6. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
7. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
8. Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
9. Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.
10. Rudzevičienė O. Alergija maistui. Mokomoji knyga. Vilniaus universiteto leidykla, Vilnius, 2009, 71 p.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka.

Rezidentas pateikia rezidentūros vadovui paskaitos konspektą, praktikos darbų aprašymą ar straipsnį, perskaito paskaitą ar praveda praktikos darbus, kurių kokybę įvertina vadovas. Ciklo pabaigoje gaunamas rezidento vadovo parašas.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų liginė, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras

7. Alr-MD Mokslinio darbo įgūdžiai

1. Ciklo pavadinimas..... Mokslinio darbo įgūdžiai

2. Apimtis kreditais.....0

3. Atliekamas per visą rezidentūros trukmę

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

Rezidentas vadovo priežiūroje turi įgauti patirties rinkti ir sintezuoti literatūros duomenis, išmokti planuoti, vykdyti, vertinti ir paruošti spaudai mokslinius straipsnius. Rezidentas turėtų būti iniciatyvus, bendraudamas su vadovu, rengdamas mokslinius projektus. Projektas galėtų būti vykdomas bazinių mokslų padalinyje, kitame moksliniame centre ar užsienio klinikoje. Rezidentas turi suprasti vykdomų mokslinių tyrimų vaikų alergologijos srityje svarbą, dalyvauti ir prisidėti prie klinikinių ir/ar eksperimentinių tyrimų. Žinoti ir panaudoti medicininės informacijos šaltinių kritinio vertinimo principus, išmokti naudotis informacinėmis duomenų bazėmis.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

Rezidentas pats pasirenka jį dominančią temą (vaikų alerginių ir imuninių ligų klinika, diagnostika, gydymas, profilaktika) arba rezidento vadovas parenka reikalingą temą. Rezidentas su vadovu suderina ir sudaro mokslinio darbo planą, dirba savarankiškai, vienas ar bendradarbių grupėje.

6. Privalomų ar pasirenkamųjų dalykų (modulių) programos.

Ciklas privalomas.

7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas – pagal tematiką.

8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka:

Rezidento dienyne atžymima mokslinio darbo tematika ir planuojama produkcija (straipsnis, mokslinis pranešimas). Reikalaujamas minimumas – viena publikacija žurnale ir vienas žodinis ar standinis pranešimas nacionalinėje ar tarptautinėje konferencijoje. Įvykdžius numatytą mokslinio darbo planą gaunamas rezidentūros vadovo parašas.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų ligoninė, Vaikų pulmonologijos ir alergologijos centras.

8. Alr-PAS. Pasirenkamieji ciklai

1. Ciklo pavadinimas..... Pasirenkamieji ciklai (vaikų otorinolaringologija, klinikinė dermatologija; suaugusiųjų alergologija ir pulmonologija, darbo mokslinėje laboratorijoje įgūdžiai)

2. Apimtis kreditais.....4

3. Ciklo praktinė dalis valandomis.....128, teorinė dalis valandomis....32

4. Ciklo tikslai ir turinys, studijų metodai.

5. Temos pavadinimas, trumpas turinio apibūdinimas.

Rezidentas gali rinktis vieną iš keturių ciklų:

1. Vaikų otorinolaringologija. Rezidentas gali gilinti žinias vaikų otorinolaringologijoje. Smulkiau analizuojama ausų, nosies ir gerklės ligų diferencinė diagnostika, šių ligų sąsaja su alerginėmis ligomis.
  2. Klinikinė dermatologija. Rezidentas įgauna reikalingų žinių, išmokdamas diferencijuoti įvairias odos ligas. Pagilina žinias odos ligų diagnostikos ir gydymo srityse.
  3. Suaugusiųjų alergologija ir pulmonologija. Rezidentas turi įgauti patirties dirbdamas su suaugusiųjų specialistu, kad išmoktų teisingai perduoti jiems ligonius su lėtinėmis pediatriinėmis alerginėmis ir imuninėmis ligomis, siekiant užtikrinti gydymo tęstinumą. Specialus dėmesys turi būti skiriamas alerginėms ir imuninėms ligoms, išsivystančioms paauglystėje. Mokymosi suaugusiųjų pulmonologijos ir alergologijos skyriuje laikas reikalingas pagilinti žinias apie tas ligas, kuriomis serga suaugusieji ir vaikai bei apie retas imunines ligas. Be to, suaugusiųjų klinikos lankymas padidina matytų pacientų skaičių ir ugdo specialisto įgūdžius.
  4. Darbo mokslinėje laboratorijoje įgūdžiai. Rezidentas įgyja naudingų alergologijos ir imunologijos laboratorinių žinių, dirbdamas mokslinėje laboratorijoje.
6. Privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų (modulių programos).
Ciklas pasirenkamas.
7. Rekomenduojamos literatūros sąrašas (nurodomas tos literatūros egzempliorių skaičius bibliotekoje).
1. Aut.kolektyvas, red.Raugalė A. Vaikų ligos, IV t., Vilnius, 2006
  2. Specializuota skubi pagalba vaikams. Red. L.Chameides, M.H. Hazinski, 1998.
  3. Nelson Text book of Pediatrics, editor R.E. Behrman, 2010.

4. www.emedicine.com, www.aai.lt, www.alergija.lt
  5. Periodiniai žurnalai: "Pediatrija", „Vaikų pulmonologija ir alergologija“, „Allergy“, „Pediatric Allergy and Clinical Immunology“
  6. Aut.kolektyvas, red. Basys V. Vaiko priežiūros ir ligų žinynas, 1 (A-L), Vilnius, 2005.
  7. Pediatric Otolaryngology I ir II t. C. D. Bluestone ir kt., 2003.
  8. Adomaitienė D. ir kt. Klinikinės imunologijos įvadas, Vilnius, 2001.
  9. Dubakienė R. Alergologija (Pagrindai), Vilnius, 2002.
  10. Holgate ST et al. Allergy, Mosby International Ltd. 2001.
  11. Rudzevičienė O. Alergija maistui. Mokomoji knyga. Vilniaus universiteto leidykla, Vilnius, 2009, 71 p.
  12. Dubakienė R. Klinikinė alergologija. Vilniaus universiteto leidykla, 2011, 368 p.
8. Žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka. Rezidento dienyne žymima: gydytų ligonių skaičius bei stebėtų ir savarankiškai atliktų procedūrų skaičius; dalyvavimas teoriniuose seminaruose ir mokslinėse-praktinėse konferencijose; ligonių pristatymas klinikinėse konferencijose ir vizitacijose Po ciklo laikoma įskaita raštu (testas, situacinis uždavinys
- Ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių vertinimas susideda iš: 1) gydytų ligonių ir atliktų procedūrų skaičiaus (30%), 2) įskaitos raštu (testas ir/ar situacinis uždavinys) (40%). 3) dalyvavimo ir pasisakymų teoriniuose seminaruose ir konferencijose (10%), 4) ligonių pristatymo klinikinėse konferencijose ir vizitacijose (10%), 5) paruošto mokslinio darbo (pranešimas konferencijoje ar referatas) (10%).
- Įskaitą raštu ir ciklo metu įgytų gebėjimų ir žinių bendrą vertinimą atlieka Vaikų ligų klinikos vedėjo patvirtinti šio ciklo vadovai pagal iš anksto paskelbtą įskaitų laikymo grafiką.

9. Rezidentūros ciklo bazė: Vaikų otorinolaringologijos ciklas: Vaikų ligoninė, Vaikų ausų, nosies ir gerklės ligų skyrius; Klinikinės dermatologijos ciklas: VUL SK, Dermatovenerologijos centras; Suaugusiųjų alergologijos ir pulmonologijos ciklas: VUL SK pulmonologijos ir alergologijos centras; Darbo mokslinėje laboratorijoje įgūdžių ciklas: Vaikų ligoninės laboratorija, VULSK imunologinė laboratorija.

Farmakoterapija, medicininės etikos, mokslinių tyrimų etikos, deontologijos, komandinio darbo klausimai nagrinėjamos visuose vaikų ligų rezidentūros programos cikluose.